

DEȘEURILE DIN PLASTIC ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Cluster „SORINTEX” – în cadrul „Moving Plastics
and machine industry towards Circularity ”.
Plan-C project

Chisinau, 11.10.2024

- ▶ Piața materialelor plastice și articolelor din material plastic, în baza declarațiilor vamale de export și import ale persoanelor juridice, pentru anul 2022 a fost de circa 7 miliarde lei.
- ▶ De remarcat, în perioada ultimilor 10 ani analizați, valoarea pieței de import/export a materialelor plastice a înregistrat o creștere constantă, cu o medie de 4 % anual și de 43% în anul 2022 comparativ cu anul 2012

PIAȚA MATERIALELOR PLASTICE LA NIVEL NAȚIONAL

Piața materiale plastice Republica Moldova: Import-Export

Total

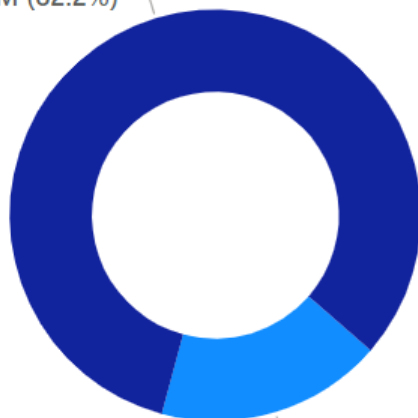
7,069M

Perioada

- ☐ 2008
- ☐ 2009
- ☐ 2010
- ☐ 2011
- ☐ 2012
- ☐ 2013
- ☐ 2014
- ☐ 2015
- ☐ 2016
- ☐ 2017
- ☐ 2018
- ☐ 2019
- ☐ 2020
- ☐ 2021
- ☒ 2022

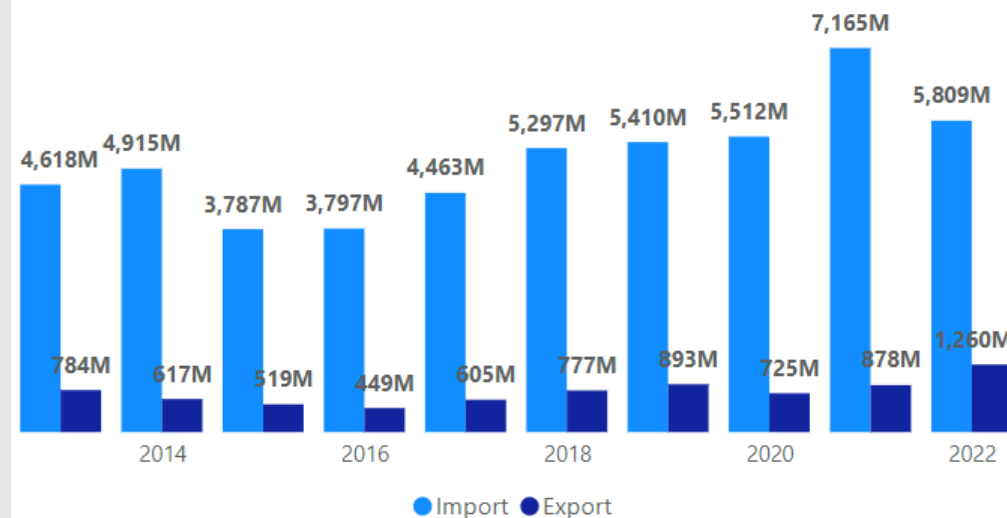
Pondere Export-Import (în mil.lei)

Import 5,809M (82.2%)

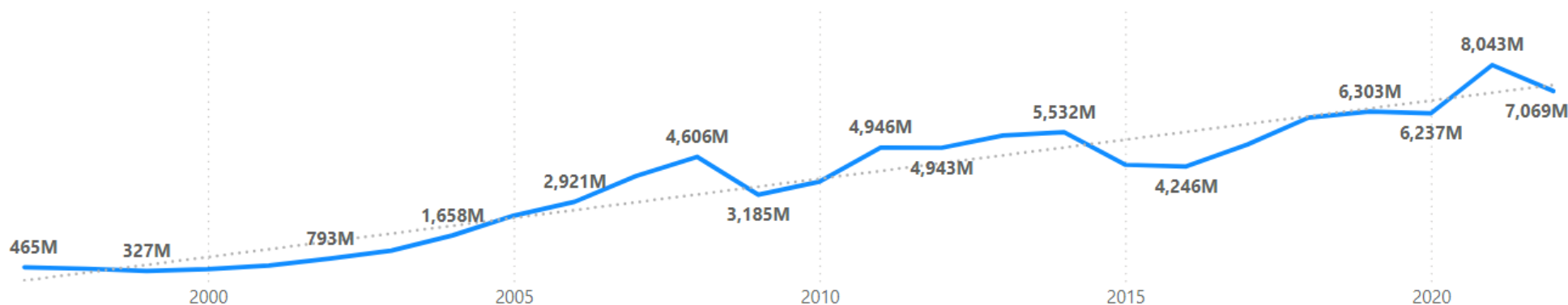

Export 1,260M (17.8%)

Import și Export (ani)

Piața Materiale Plastice Total: Import+Export (milioane lei)

PRODUCĂTORI PRODUSE DIN MATERIALE PLASTICE – CONFORM CAEM (2021)

În Republica Moldova sunt 388 de companii care au drept activitate fabricarea produselor de materiale plastice. Cea mai mare pondere o au companiile care fabrică articole din materiale plastice pentru construcții – 269 companii, sau 69% din total companii producătoare de articole din materiale plastice .

Din care:

- Fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții -269
- Fabricarea altor produse din material plastic – 45
- Fabricarea articolelor din ambalaj de material plastic -45
- Fabricarea placilor,foliilor,tuburilor si profilelor din material plastic -22
- Fabricarea materialelor plastice in forme primare- 7

[Start](#)[Piața RM](#)[Producători](#)[Produse autohtone](#)[Colectori și Reciclatori](#)[Deșeuri din plastic](#)

Producători materiale plastice Moldova

Companii**388****Tip companie**

- ☐ 1 Mare
- ☐ 2 Mijlocie
- ☐ 3 Mici
- ☐ 4 Micro

Raion

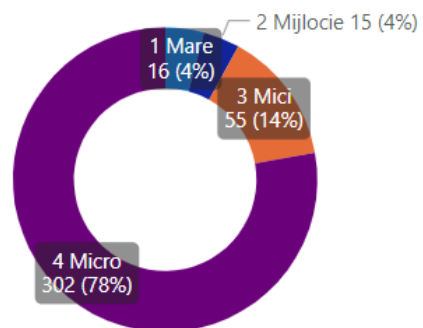
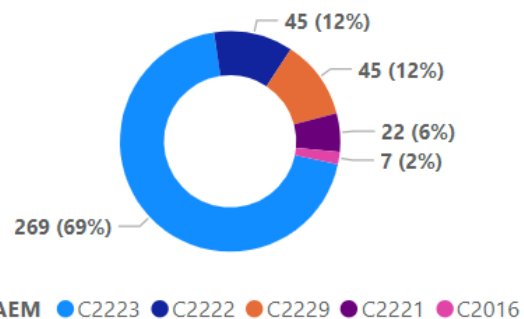
All

Regiuni MD

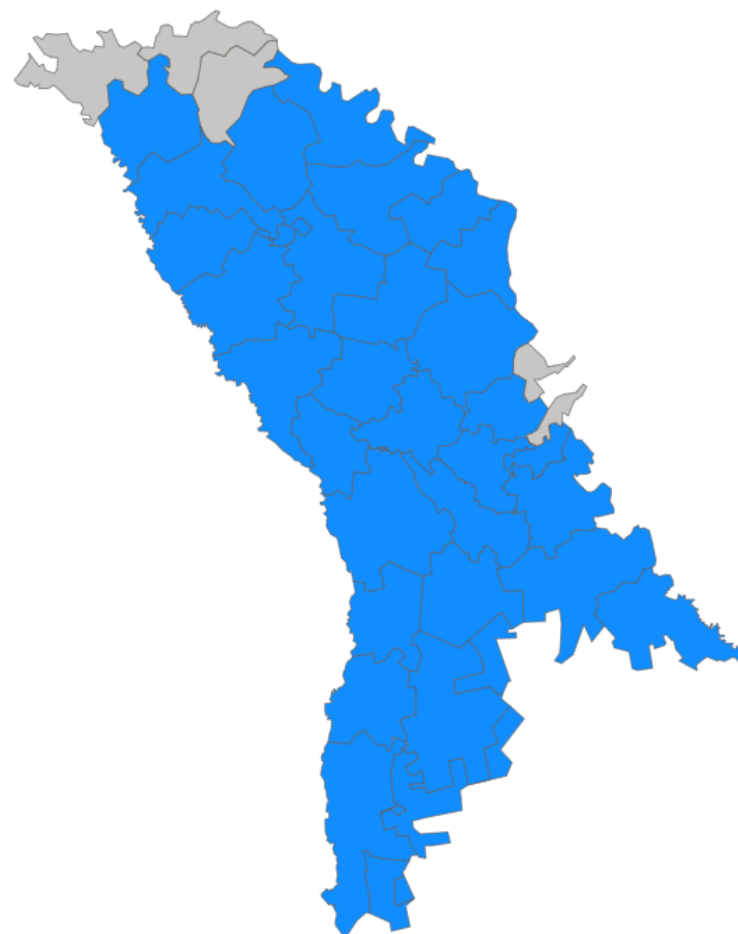
All

Activitate CAEM

- ☐ C2016
- ☐ C2221
- ☐ C2222
- ☐ C2223
- ☐ C2229

Tip companie**CAEM Activitate**

20.16 - Fabricarea materialelor plastice în forme primare
22.21 - Fabricarea plăcilor, foliilor, tuburilor și profilelor din material plastic
22.22 - Fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic
22.23 - Fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții
22.29 - Fabricarea altor produse din material plastic

Producători Harta

ÎN ANUL 2022, CONFORM DATELOR OFERITE DE SERVICIUL VAMAL (SECȚIUNEA VII, CAPITOLUL 39 AL NOMENCLATURII COMBinate A MĂRFURILOR) AU FOST IMPORTATE 97,2 MII TONE MATERIALE PLASTICE, ÎN TIMP CE S-AU EXPORTAT 16 MII TONE. DE REMARCAT, ÎN PERIOADA ULTIMILOR 10 ANI ANALIZAȚI, CANTITATEA DE MATERIALE PLASTICE A ÎNREGISTRAT O CREȘTERE CONSTANTĂ, CU O MEDIE DE 4 % ANUAL ȘI DE 27% ÎN ANUL 2022 COMPARATIV CU ANUL 2012.

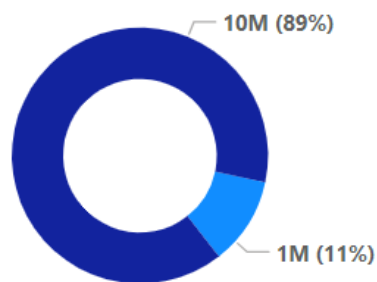
Piața materialelor plastice la nivel național

Produse din materiale plastice fabricate în Republica Moldova

Produse din materiale plastice (kg)

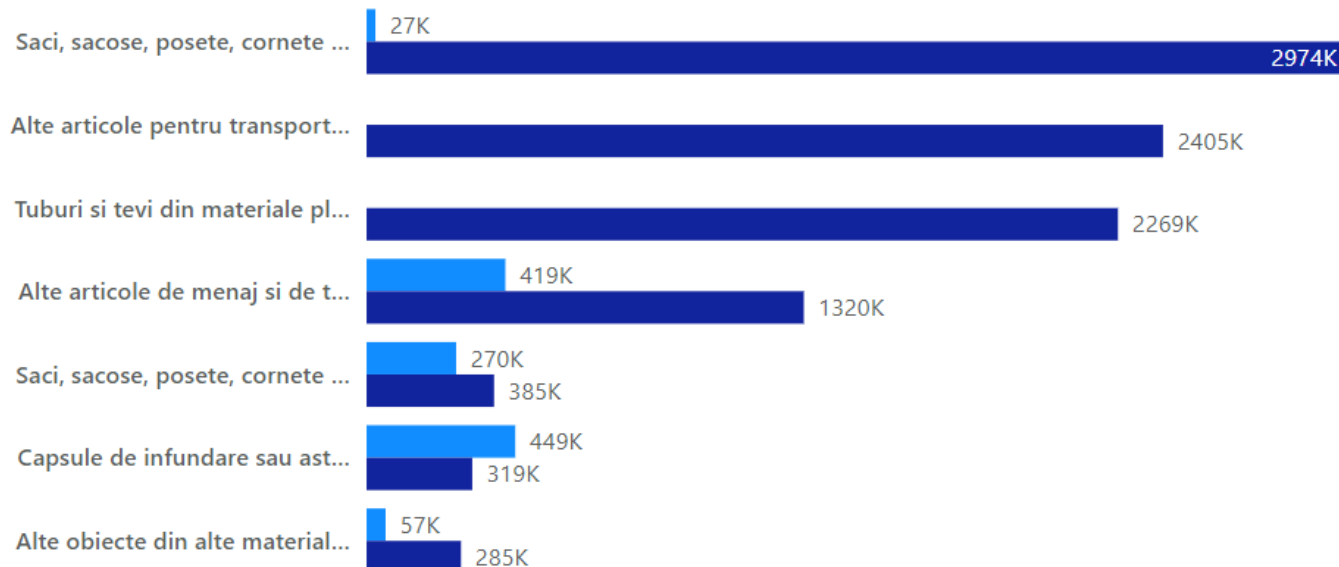
12M

Livrare produse din materiale
Plastice (kg) - 2021

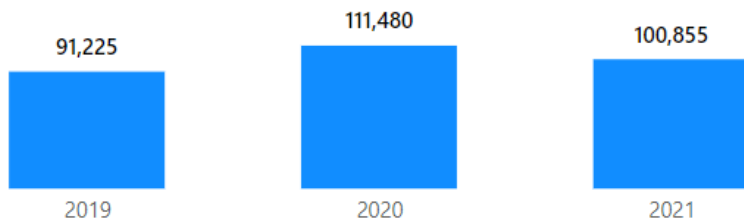
● Livrat piața externă ● Livrat piața internă

Top 10 produse din materiale plastice confecționate în Moldova(kg)

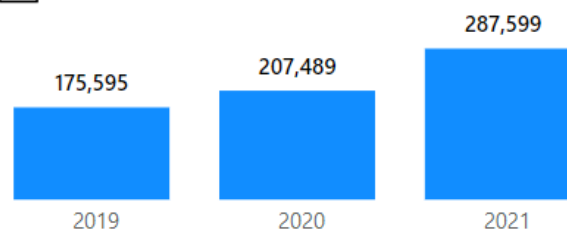

● Livrat pe piața externă
● Livrat pe piața internă

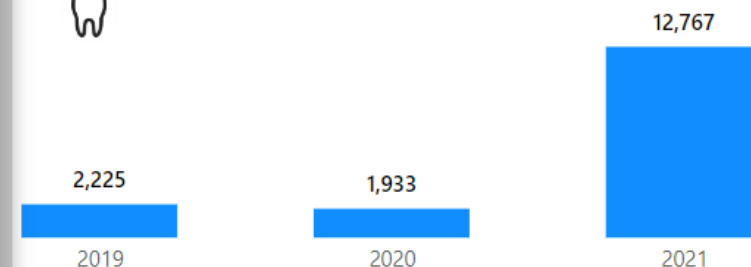
Bidoane, sticle, flacoane și articole similare din
materiale plastice (mii buc.)

Ferestre, uși, vitralii și cadrele acestora, din
material plastic (buc.)

Dinți artificiali din material plastic (buc.)

Grupa Codului tarifar	Denumirea mărfurilor.	Cantitatea (kg)	Ponderea din total
3920	Alte plăci, foi, folii, benzi, panglici, pelicule și lame, din materiale plastice	12.913.273	13%
3923	Articole de transport sau de ambalare din materiale plastice;	12.300.234	13%
3901	Polimeri de etilena, în forme primare.	12.006.852	12%
3916	Monofilamente a căror dimensiune maximă în secțiune	10.777.231	11%
3917	Tuburi, tevi, furtunuri și accesorii ale acestora din materiale plastice	9.433.748	10%

ANALIZA TIPURILOR DE MATERIALE PLASTICE IMPORTANTE ȘI EXPORTATE LA NIVEL NAȚIONAL (IMPORT MATERIALE PLASTICE ÎN 2022)

Pentru Export, din total poziții tarifare diferite prezentate și analizate, cantități mai mari de 1000 tone sunt pentru 3 poziții tarifare care cumulează 86% din total export

Grupa Codului tarifar	Denumirea marfurilor	Cantitatea kg	Ponderea din total.
3923	Articole de transport sau de ambalare din materiale plastice;	7.531.564	47%
3925	Articole pentru echiparea constructiilor, din materiale plastice,	3.330.133	21%
3921	Alte placi, folii, pelicule, benzi si lame din material plastic	2.929.554	18%

EXPORT MATERIALE PLASTICE (ANUL 2022)

SISTEMUL ACTUAL DE GESTIONARE A DEȘEURILOR DIN PLASTIC ÎN REPUBLICA MOLDOVA

În Republica Moldova, conform autorizațiilor eliberate de Agenția Mediului, în domeniul gestionării deșeurilor de plastic își desfășoară activitatea 28 operatori – fiind de obicei autorizați pentru mai multe tipuri de activități:

Din total 28 operatori analizați, 17 (60%) își desfășoară activitatea în mun. Chișinău, fapt care la moment face dificilă gestionarea corectă a deșeurilor din plastic în multe din localitățile țării, în special zonele rurale.

Colectare, transport și reciclare Deșeuri Plastice

Colectori Autorizați

28

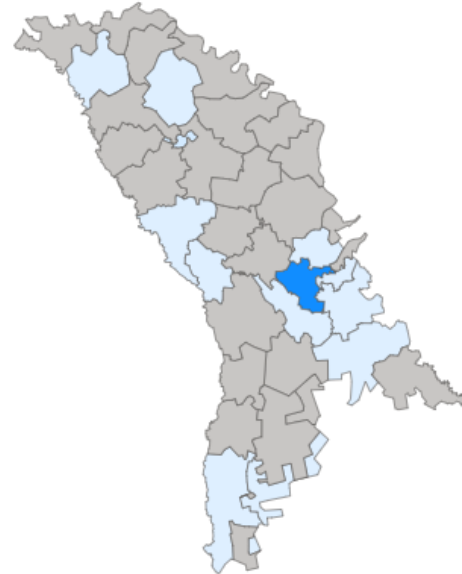
Regiuni MD

- ☐ 1
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 7
- ☐ 8

Raioane

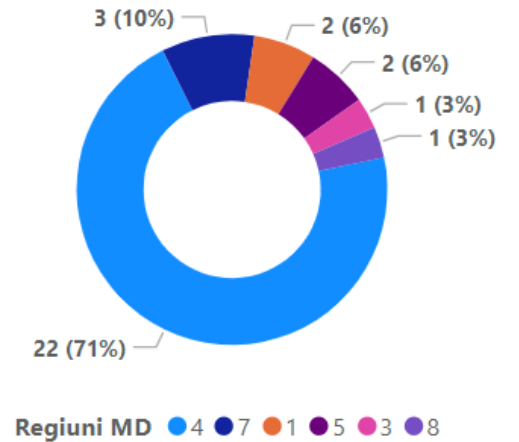
- ☐ Anenii Noi
- ☐ Bălți
- ☐ Cahul
- ☐ Căușeni
- ☐ CHIȘINĂU
- ☐ Criuleni
- ☐ Drochia
- ☐ Edineț
- ☐ Ialoveni
- ☐ ...

Companii autorizate pe raioane

Denumire colectori	Raion	Year	Gen activitate detaliat
ABS SRL	CHIȘINĂU	2025	Colectarea și transportarea deșeurilor de ambalaje
ABS SRL	CHIȘINĂU	2026	Tratarea/Reciclarea deșeurilor din mase plastice - polimetilenă (PE), polietilentereftalat (PET), polipropilenă (PP).
Arvi Invest Trading SRL	CHIȘINĂU	2027	Transportarea deșeurilor
AutoVoiaj SRL	CHIȘINĂU	2025	Colectarea, transportarea, tratarea și reciclare deșeuri de plastic
AutoVoiaj SRL	Drochia	2025	Colectarea, transportarea, tratarea și reciclare deșeuri de plastic

Colectori pe Regiuni MD

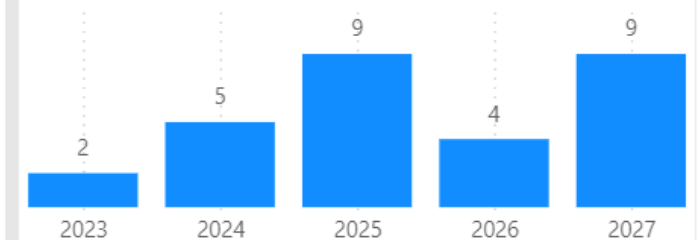

Valabilitate

5/2/2023

9/28/2027

Autorizatii Valabile pe ani

► Compania „ABS” SRL dispune de o rețea de colectare a deșeurilor în mun. Chișinău (1500 de containere), autospeciale pentru colectarea deșeurilor, uzină de sortare a deșeurilor și fabrică producere. La moment compania are și cea mai mare capacitate de colectare, sortare și valorificare deșeuri din plastic. În chestionarul completat de către companie este indicat că se colectează și valorifică anual circa 2400 tone deșeuri de plastic.

► Compania “Uniplast” SRL produce țevi de canalizare din polipropilenă, țevi din polietilenă reciclată destinată sistemelor de irigație și instalațiilor cu presiune mică, țevi din polietilenă de înaltă densitate și pentru uz alimentar, fittinguri și alte echipamente. Sunt utilizate în procesul de producție materiale plastice de Tip 2 – HDPE și Tip 4 – LDPE. Materia primă utilizată sunt deșeuri din agricultură colectate și reciclate sau sunt importate granule de categoria 1.

PROFIL ACTIVITATE OPERATORI AUTORIZAȚI RECICLARE DEȘEURI DIN PLASTIC

- Deșeuri generate pe cap de locuitor – **406 kg/cap.loc.**

- Deșeuri de Plastic generat– **45 kg/cap.loc.**

- Total deșeuri de plastic generate – **116 mii tone**

- Deșeuri din plastic VALORIFICATE - **3,25 mii tone**

- Rata de reciclare deșeuri din plastic – **3 %**

N		2019	2020	2021
1.	Populatie	2643675	2626585	2603813
2.	Deșeuri municipale generate, mii m3*	3.445	3.576	3.520
3.	Coeficient conversie*	0,3	0,3	0,3
4.	Deșeuri municipale generate, mii tone	1.034	1.073	1.056
5.	Deșeuri generate pe cap de locuitor	391kg	408kg	406kg

Pungi de plastic si biodegradabile,
importate in R.Moldova

	Greutatea,kg	Valoarea,lei
2018	484.707	38.377.649
2019	506.705	41.641.198
2020	737.059	58.692.815
2021	826.702	74.076.648
2022	569.444	62.871.852

DEȘEURI DE MATERIALE PLASTICE RAPORTATE –
GENERATE, COLECTATE, VALORIFICATE

► Exemple –Romania.

► Prin Ordonanța 6/2021 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului se interzice introducerea pe piață a produselor din plastic de unică folosință și a produselor fabricate din materiale plastice oxodegradabile. Începând cu 3 iulie 2024 produsele din plastic de unică folosință ale căror dopuri și capace sunt din plastic, pot fi introduse pe piață numai dacă dopurile și capacele rămân atașate de recipiente în timpul etapei de utilizare preconizată a produselor.nia

► Exemple – R.Moldova:

► Se interzice utilizarea/comercializarea pungilor de transport fabricate din plastic, cu sau fără mâner, cu grosimea peretelui egală sau mai mare de 50 de microni, furnizate consumatorilor la punctele de vânzare de bunuri, începând cu 1 ianuarie 2019. (2) Se interzice utilizarea/comercializarea pungilor din plastic subțire, cu grosimea peretelui mai mică de 50 de microni, cu excepția celor care sunt utilizate ca ambalaj, începând cu 1 ianuarie 2020. (3) Se interzice utilizarea/comercializarea pungilor din plastic foarte subțire, cu grosimea peretelui mai mică de 15 microni, cu excepția celor care sunt utilizate ca ambalaj, începând cu 1 ianuarie 2021. (4) Se interzice utilizarea/comercializarea farfuriilor, paharelor, altor accesorii ale serviciilor de masă și bețișoarelor, de unică folosință, fabricate din plastic, cu excepția celor biodegradabile, începând cu 1 ianuarie 2021.

ELIMINAREA MATERIALELOR PLASTICE
DE UNICĂ FOLOSINȚĂ,

1. Bețișoare pentru urechi, cu excepția cazului în care intră în domeniul de aplicare al Directivei 90/385/CEE a Consiliului (1) sau al Directivei 93/42/CEE a Consiliului (2).
2. Tacâmuri (furculițe, cuțite, linguri, bețișoare chinezești).
3. Farfurii.
4. Paie pentru băuturi, cu excepția cazului în care intră în domeniul de aplicare al Directivei 90/385/CEE sau al Directivei 93/42/CEE.
5. Agitatoare pentru băuturi.
6. Bețe care se atașează baloanelor sau care sprijină baloane, cu excepția baloanelor de uz industrial sau pentru alte utilizări și aplicații profesionale, care nu sunt distribuite consumatorilor, inclusiv mecanismele acestor bețe.
7. Recipiente pentru alimente, fabricate din polistiren expandat, cum ar fi cutiile cu sau fără capac, utilizate pentru a conține produse alimentare
8. Recipiente pentru băuturi fabricate din polistiren expandat, inclusiv dopurile și capacele acestora

LISTA PRODUSELOR DIN PLASTIC DE UNICĂ FOLOSINȚĂ
PENTRU CARE SE STABILESC RESTRICȚII LA IMPORT
CONFORM DIRECTIVEI (UE) 2019/ A PARLAMENTULUI
EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI DIN 5 Iunie 2019

RECOMANDARI PENTRU A REDUCE POLUAREA CU PLASTIC

În prezent, se estimează că anual doar 3% din deșeurile de plastic generate la nivel național ajung a fi reciclate. Acest rezultat este unul foarte îngrijorător cu pronosticuri sumbre în lipsa intervenției urgente din partea autorităților publice centrale și locale, sectorul industrial, mediul academic, societatea civilă, etc. În continuare ne propunem ca datele analizate și prezentate în acest studiu, finanțat cu suportul Proiectul Plan -C, să servească Ministerului de Mediu în elaborarea unui Plan național de acțiuni pentru reducerea poluării cu deșeuri de plastic și implementarea principiilor economiei circulare. La baza elaborării acestui Plan se vor regăsi cele mai importante prevederi ale actelor normative europene și cadrul legal național, inclusiv prevederile Programului Național pentru gestionarea deșeurilor pentru anii 2022-2027 (PNGD)

RECOMANDAREA 1.

REDUCEREA/ELIMINAREA PRODUSELOR DE PLASTIC DE UNICĂ FOLOSINȚĂ

- Realizarea unui audit național pentru PPUF și stabilirea listei de PPUF pentru care vor fi aplicate măsuri de interdicere, substituire, etc., inclusiv evidența obligatorie a importatorilor, producătorilor și distribuitorilor de PPUF;
- Stabilirea interdicției de import pentru produsele din plastic cu impact asupra mediului și care nu sunt supuse reciclării, prevăzute și în DIRECTIVA (UE) 2019/904 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 5 iunie 2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului;
- Stabilirea unei ținte % de reduce a ambalajelor de unică folosință pentru alimente, băuturi, comerț electronic și produse de îngrijire a gospodăriei. Se propune o reducere graduală cu 50 % până în 2030;
 - Promovarea și facilitarea produselor alternative și durabile prin eco-inovare și proiectare ecologică pentru a înlocui PPUF;
 - Încurajarea comercianților online să ofere clienților posibilitatea de a renunța la livrarea produselor în ambalaj suplimentar (pentru expediere) atunci când ambalajul propriu al produselor este deja potrivit pentru expediere;
 - Interdicția utilizării ambalajelor de unică folosință pentru băuturi cel puțin în cazul evenimentelor organizate de autorități publice centrale și locale (cu excepția cazului în care organizatorii de evenimente pot garanta că 90% vor fi colectate separat pentru reciclare);
 - Interzicerea utilizărilor sticlelor PET în cadrul evenimentelor (conferințe, seminare, etc.) organizate cel puțin de către instituții publice. Se propune înlocuirea lor cu ambalaje din sticlă;

RECOMANDAREA 2.

PROMOVAREA CONCEPTULUI DE REDUCERE/REUTILIZARE.

- Introducerea conceptului de prevenire/reutilizare în Regulamentul privind gestionarea deșeurilor de ambalaje aprobat prin H.G. nr.561/2020;
- Stabilirea unei taxe pentru ambalajele de unică folosință (ex. 0,20 euro pe unitate) care să fie vizibilă pentru fiecare utilizator. Veniturile rezultate din colectarea acestor taxe ar putea fi utilizate pentru a sprijini sisteme inovatoare de reutilizare;
 - Stabilirea unor ținte % pentru reumplere în cazul distribuitorilor final care vând băuturi cu amănuntul în sectorul alimentar să ofere sticle reutilizabile. Se vor stabili ținte pentru tip băuturi (ex. cel puțin 10 % pentru suc de fructe/legume, nectar, băuturi răcoritoare fără alcool (de exemplu, limonade, ape aromate, băuturi energizante, ceai cu gheață și lapte.);
- Încurajarea alternativelor de ambalare reîncărcabile care să fie disponibile de către orice restaurant, cafenea sau magazin care vinde alimente sau băuturi de consumat „din mers”;

RECOMANDAREA 3.

IMPLEMENTAREA SCHEMEI REP ȘI A SISTEMULUI DEPOZIT PENTRU AMBALAJE DIN PLASTIC

- Introducerea schemelor de depozit diferențiate pentru ambalaje de unică folosință și ambalaje reutilizabile. Se recomandă de clarificat exact cum funcționează sistemele depozit în ambele din cazuri și de venit cu completări la definiția de ambalaj reutilizabil;
- Elaborarea și publicarea listei ambalajelor pentru care se aplică, în mod obligatoriu, sistemul depozit; • Stimulente financiare din partea statului pentru dezvoltarea/îmbunătățirea schemelor REP (ex. extindere infrastructură, campanii de informare);
- Îmbunătățirea registrului de evidență a ambalajelor plasate pe piață de către producătorii înregistrați pe portalul www.siamd.gov.md. Prin intermediul acestui portal, Agenția de Mediu poate oferi o bază de date realistă pentru planificarea investițiilor necesare în îndeplinirea obiectivelor de reciclare pe care Republica Moldova le-a stabilit prin H.G.nr.561/2020;

RECOMANDAREA 4.

EDUCARE, CERCETARE ȘI INOVARE

- Îmbunătățirea cunoștințelor și practicilor pentru managementul materialelor plastice și a deșeurilor de plastic în instituțiile de învățământ;
- Realizare de cercetări/studii pentru a facilita identificarea și implementarea soluții circulare/alternativelor ecologice la ambalajele actuale din plastic (ex. bioplasticele, hârtia infuzată cu rășină și materialele de ambalare pe bază de fibre naturale, etc).

MULTUMESC !

Mirza Andrei, administrator A.O. „SORINTEX”,
Moldova Fashion Cluster "SORINTEX",
R.Moldova,m.Soroca,str.Vasile Stroiescu,50,
Tel.+37368146111,www.sorintex.md
,e-mail sorintex.soroca@gmail.com

